

Imrédy Béla személyi titkára és a társai – nyilasok, detektívek és újságírók a nácik ügynökei között

2018 június 23. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Államrend?rségi detektívek, újságírók, nyilas politikusok vannak azok között az ügynökök között, akik a nácik nyilvántartása szerint nekik dolgoztak a negyvenes években.

Közük tartozott például Imrédy Béla személyi titkára, Újpeéry Elemér, a nyilas Vágó Pál vagy éppen Ráttkay R. Kálmán, az egyik meghatározó szélsőjobboldali szerkesztő. A listát a Vörös Hadsereg találta meg 1945-ben, és egy részét továbbították az ÁVH-nak. A bátran hazaárulónak nevezhető hálózat tagjainak nagy része Nyugatra menekült, de volt olyan is, akit a kommunista állambiztonság átvett. Mert nem csak a szélsőbaloldalt leplezzük le, hanem a szélsőjobboldalt sem kíméljük.

A második világháború végén a hazánkat felszabadító, majd megszálló **szovjet Vörös Hadsereg** megtalálta az SS, illetve a **náci párt biztonsági szolgálatának, az SD-nek** („*Der Sicherheitsdienst des Reichsführers SS*”) a **titkos anyagát**. Ennek része volt az az iratcsomó, amely a **Magyarországon foglalkoztatott Gestapo és SD-ügynökök egy részének névsorát, fedőszámát, és néhol rövid leírását** tartalmazta. Ezt a részt továbbították a magyar állambiztonság felé. Unikális ez az anyag, még akkor is, ha természetesen nem vehetjük százszázalékosan hiteles történelmi forrásnak. Egyrészt nagy valószínűséggel hiányos, másrészt nem tudjuk, hogy a szovjet, ill. a magyar állambiztonság nem hagyott-e el tudatosan neveket, nem másította meg az iratokat. Ezzel együtt is nagyon értékes forrásanyag.

Már csak azért is, mert már az ügy összefoglaló jelentéséből kiderül, hogy a nagyjából nyolcvan egykori ügynök közül mindössze négy (!) maradt Magyarországon, többségük nyugatra menekült. Másrészt azért, mert látjuk majd, hogy szépen beépült az SD mindenhová. (Gyakorlatilag senkit sem kértek számon, így ez is alátámasztja, amit az állambiztonsági korszakkal kapcsolatban is tudunk: Magyarországon nemzeti sport a megűzés.)

Első cikkemben a nevek részét fogom közölni, de jellemzően csak azokat, akikről találtam valamit, lehet tudni, hogy kik voltak, és akik nagy valószínűséggel tényleg a nácik ügynökei lehettek. Sokan közülük a nyilas párthoz köthetnek, nyilvánvaló, hogy a **Harmadik Birodalom nagyon szorosán behálózta a magyar szélsőjobboldalt**. Az ezzel kapcsolatos történelmi fejtegetéseket és következtetéseket meghagynám másoknak.

Lássuk azt az 1952-es jelentést, amely elmagyarázza az irat eredetét: *„Jelentés Budapest, 1952 augusztus 29. Budapest felszabadításakor a Szovjet Hadsereg egységei megtalálták a német Biztonsági Rend /: Sicheirei Dienst: / „B” osztályának anyagát, amely a Magyarországon foglalkoztatott Gestapó és S.D. Ügynökök egy részének névsorát és fedőszámát tartalmazta.*

A szovjet elvtársak az anyagot legépelve, egy példányban átadták Hatóságunknak, az jelenleg alosztályunkon fekszik el. Az anyagban kb. 80 S. D. ügynökről, azoknak munkájáról van említés téve. Az ügynökök túlnyomó többsége nyugatra menekült, Magyarországon jelenleg négy tartózkodik, s abból egy, már hosszabb ideje Hatóságunk hálózatában van foglalkoztatva.

A nyugaton tartózkodók közül 28 személy ügyében lett felderítés végezve. (A névsor az S. D. obj. dossziében van). Az alosztályon fekszik el még négy német fedőszervről is anyag, ezek az alábbiak: Zündapp Service, MAM Autókereskedelmi Vállalat, Első Dunagőzhajózási Társaság, Mittelmayer és Társa. A négy vállalat volt vezetői és alkalmazottai nagyrésztben nyugatra menekültek, vagy ismeretlen helyen tartózkodnak.”

KORNHUBER ÉS URBAN, A KÉT NÉMET REZIDENS

A jelentést az „I./3-g. Alosztály” készítette („a Magyarország területére átdobott hírszerzők, >diverzánsok< felderítése és ártalmatlanná tétele, valamint elhárítási munka végzése a határsávban”). Az iratokból kiderül, hogy az SD egyik magyarországi rezidense (vezetője) **Joseph Urban SS-tiszt volt**, aki fedőállásában az említett *Első Dunagőzhajózási Társaság*ot vezette. Ugyanúgy rezidensként dolgozott Magyarországon **„Artur Kornhuber német újságíró”** is. Utóbbi is beazonosítható. A *Pesti Hírlap* 1942-es cikke szerint: *„A >Hamburger Fremdenblatt< jelentése szerint Kornhuber Artur, a lap budapesti tudósítója, Hamburgban a párt, az állam, a hadsereg, a tudomány és a gazdasági élet köreiből meghívott vendégek előtt eladást tartott Magyarország helyzetéről a háborúban.”*

Kornhuber neve a második világháború után, a *Világosság* 1945-ös cikkében is felbukkant. *„A napokban feljelentést tettek a népbünyészségen vitéz Onczay László, a volt Károlyi-uradalmak elmozdított központi igazgatója ellen. [...] A feljelentés szerint vitéz Onczay, aki Endre László személyes politikai jó-barátja volt, az ország egyik legnagyobb uradalmát, amelynek kiterjedése 47.000 katasztrális hold volt, a német érdekek szolgálatába állította. Vitéz Onczay László nevéhez fűződik annak az >udvartartásnak< a megszervezése, amely Veessenmayer Edmund, a németek magyarországi helytartója rendelkezésére állt a Károlyi-uradalmak főtí kastélyában.*

Itt volt egyébként állandó lakása Kornhuber Artúrnak is, aki a németek és az Endre-klikk részére állandó kémiszolgálatot teljesített.”

Ez tehát már akkoriban nyílt titok volt. Valószínűleg Kornhuberé az a sírhely, amely az egyik [internetes nyilvántartásban is szerepel](#). E szerint **Rióban van a nyughelye** az 1901-ben született és 1993-ban elhunyt „Arthur Kornhuber”-nek. Mivel Brazília (és Dél-Amerika) volt a nácik (és nyilasok – [lásd például Kutasi Kovács Lajos történetét](#)) kedvenc menedékhelye, er?s a gyanú, hogy róla van szó.

EPPELDAUER – KÖRÖZÖTT CSALÓ ÉS ÁLDETEKTÍV

Most nézzük az ügynököket. Az első név „Eppeldauer Andor”. Az Arcanum folyóirattára ezúttal is segítségemre volt. A *Kis Újság* 1946-os cikkében ezt olvashatjuk róla: „A f?kapitányság bizalmi csoportjának egyik n?i beosztottja, Szabó Teréz rend?rnyomozó alhadnagy, hosszas nyomozás után elfogta **Eppeldauer Andor körözött csalót és áldetektívet**, aki körülbelül félmillió forintot csalt ki >ügyfeleit?l. < Eppeldauer már 1943-ban rend?r-felügyel?nek adta ki magát, kés?bb **Gestapo-megbizottként mutatkozott be**, majd a felszabadulás után mint gazdasági nyomozó t?nt fel.”

A lista szerint nem csak bemutatkozott, valóban az SD ügynöke volt. A *Világ* cikke szerint egyébként nem „Szabó Teréz”, hanem „Budinszky Béla **B-listás rend?rnyomozó hadnagy**” leplezte le és fogta el Eppeldauert. Mindkét cikk szeptember 28-án jelent meg, így csak találgathatjuk, hogy itt miért Budinszky, s ott miért Szabó kapta el.

Talán, hogy egy B-listás rend?rnyomozó ne legyen h?s?

MELEGA GYULA, ÁLLAMREND?RSÉGI DETEKTÍV

A következ? név: „Huba (eredeti neve: Melega) Gyula”. ?t is sikerült beazonosítani. Arról a nyomozóról van szó, akir?l a *Pesti Hírlap* 1931-ben ezt írta: „Melega Gyula **államrend?rségi detektívnek** a Horthy Miklós-ut 19. számú házban lev? lakásán betör?k jártak és négyezer peng? érték? ruhanem?t meg ékszert vittek el onnan.” Az államrend?rségi detektív egyébként visszatér? szerepl?je volt a *Pesti Hírlap* cikkeinek, volt, hogy akció közben n?nek öltözve jutott be egy kártyabarlangba: „A szmokingos ur dr. Kotof Olivér, a két hölgy pedig Kipper István és Melega Gyula. Ez volt egyik legmulatságosabb trükkünk, mellyel az egyik Múzeum-köruti kártyabarlangba hatoltunk be. A klubot árgus szemmel ?rítették, oda gyanús idegennek behatolni lehetetlen volt.

De mikor a kapus az elegáns szmokingos urat és hölgy kísér?it meglátta, gyanútlanul engedte fel ?ket a lépcs?n és akadálytalanul juthattak a kártyaterembe, ahol a bakkasztal mellé ültek”

– mesélte a lapnak a detektív?felügyel? a harmincas években. Melega az ügynökök többségével elhagyhatta az országot, hiszen a *Magyar Nemzet* 1962-ben ezt írta „*Cataniában* [Olaszország] *elhunyt Huba Melega Gyula volt rend?rtiszt.*”

„LORÁNTH GYÖRGY” – HETÉNYI ERN? FIA

A következ? ügynök azért érdekes, mert azt írják róla, hogy az a Hetényi Ern? volt az apja, [akir?l korábbi cikkemben már írtam](#).

Hetényi a magyarországi buddhizmus egyik vezet? alakja volt, mindent elárul róla, hogy a vallásüldöz? Rákosi-diktatúrában 1951-ben megalapíthatta a Buddhista Missziót, amit az állambiztonság a keleti tanok és kultúrák iránt érdekl?d? személyek megfigyelésére használt. Hetényi maga az ötvenes évek közepén „Viktor” fed?néven dolgozott az állambiztonságnak, és több jel szerint korábban magas beosztásban dolgozott az államvédelemnél. Err?l azért vannak csak töredék-információink, mert az ötvenhatos iratok jelent?s részét eltüntették.

Hetényi korábbi ÁVH-s múltját az az iratrészlet is meger?síti, amely a náciknak dolgozó fiáról szól: „*Loránth György a multban újságíró valamelyik délutáni lapnál. HETÉNYI ERN? v. politikai osztály vezet?jének természetes fia. Jelenleg korcsmája van a Corvin-közben >Matróz csárda<. Felszabadulás után többször irt a Képes Figyel?ben [...] Kapcsolata Hetényi után Sombor-Schweintizer [Sombor-Schweinitzer József rend?rtiszt, f?kapitány-helyettes, 1919-t?l a politikai rend?rség egyik vezet?je, keményen fellépett a széls?jobboldal ellen – MG] legfels?bb bizalmas embere Rozsnyai-val, Preisz-el Lantos-al és Stoltéval együtt.*”

Látjuk, hogy ezt az újságírót Sombor-Schweinitzer bizalmi emberének nevezik, ha így volt, **nagy szolgálatot tett a náciknak.**

KORDA ÉS HALMI – KÉT ÜGYNÖK A M. A. M.-NÁL

Következik két olyan név, akik az egyik fed?cégénél, a M. A. M.-nál dolgoztak: „*Korda Rudolf /Kónitz Raul/ a MAM Autókereskedelmi vállalatnál van felsorolva, mint G [Gestapo] ügynök. Ugyanott felsorolva Halmi Béla fényképész.*”

Korda Rudolf több ÁBTL-dossziében is szerepel, s?t, saját aktája is van. „*A dosszié Korda Rudolf osztrák állampolgárságú újságíróra vonatkozó iratokat tartalmaz, aki 1939-ben a **magyar kémelhárítás** (VKF-2. Osztály, defenzív osztály) **titkos tisztí állományú tagja volt.***” [És, ha minden igaz, emellett a náciknak dolgozott].

Halmi Béla is beazonosítható. Vele kapcsolatban említésre került a 8 Órai Újság 1929-es cikkében egy bírósági ügy kapcsán: „*Katz Piroska színészn? reklámcélokra fényképfelvételeket készítettett Halmi Béla fényképésznél, aki egy képeslapban leközölte azokat anélkül, hogy erre engedélyt kapott volna.*”

AKI ELREJTETTE A NÁCIK KÉRÉSÉRE KOVARCZ EMILT

Most áttérhetünk a nyilasokra. A következ?kb?l világosan látszik, hogy a nyilas párt ezer szállal köt?dött a náci párthoz, a Harmadik Birodalom ügynökei beférk?ztek a magyar széls?jobboldaliak közé. A következ? személlyel, „*Parragi Tivadarral*” kapcsolatban megjegyzték, hogy „*nála lelt búvóhelyre K. Emil a mi utasításunkra*”.

Kés?bb kiderül, Kovarcz Emil nyilas politikusról van szó. Kovarcz 1939 februárjában a Dohány utcai zsinagóga ellen elkövetett merénylet részeseként 1940-ben elvesztette mandátumát, a honvédtörvényszék pedig kétévi börtönre ítélte és lefokozta. Id?közben Németországba szökött – valószínűleg ekkoriban biztosított számára búvóhelyet az említett „Parragi”.

Utólag szórakoztató, hogy az iratban Parragi neve alatt az szerepel, hogy „*Germanofil*” (németbarát). Valamelyik lelkes, de kevésbé m?velt államvédelmis ennek a „személynek” is utánanézett, majd odaírta tollal:

„nincs” az adatbázisukban ez a személy. Ennyi er?vel kereshették volna *Lojális elvtársat* is.

HUBERT, AKI BEKAPCSOLTA A NYILAS VÁGÓT A HÁLÓZATBA

A következ? név „*Haraszthy Vince rend?rtanácsos*” (fed?száma: „V-23”). ?t a harmincas években jegyzett cikkek még „*rend?rfogalmazóként*” említették. Majd egy fontos összeköt? t?nik fel: „*Gerle Hubert V-25 [a fed?száma] Schicht német vállalat budapesti fiók.*” ? az irat szerint

„kapcsolatot tartott fenn a magyar nyilaskeresztes párt vezet?ivel: SZÁLASI, VAJNA, Vágó-val. Az utóbbit bekapcsolta az SD hálózatába.”

Gerle Hubertet az SD magyarországi rezidense (vezet?je), „*URBAN stürmbannführer*” a következ?képpen jellemezte:

„Az ? tökéletes magyarnyelv-tudásával nekünk nagy érték, mint tolmács és összeköt? kapocs a nyilaskeresztes párt és mi közöttünk. Nagyon szorgalmas beosztott. Mindig kész a feladatok végrehajtására.”

És az iratok szerint tehát ? kapcsolta be Vágót, azaz Vágó Pál nyilas képvisel?t a hálózatba. Vágó volt az, aki a negyvenes évek elején hírhedt beszédet tartott a parlamentben, amelyben a németek melletti száz százalékos elkötelezettséget követelte, valamint angolbarátsággal vádolta a Kállay-kormányt. Személyér?l és saját személyes „tragédiájáról” (**leszúrta lánya zsidó származású v?legényét**) [korábbi cikkemben már írtam](#).

RÁTTKAY R. KÁLMÁN – A MAGYARSÁG FELELŐS SZERKESZTŐJE

A következő név is kimondottan ismertnek számított: „Rátkai Kálmán. Újságíró és író. >Ki mentette meg Európát?< című könyv írója és Adósok című cikk szerzője. Főszerkesztője a *Magyarság* című lapnak, Szálasi ellenfele, egyik vezetője a nyilaskeresztes pártnak.” A Népszava 1941-es cikke „Rátkai Kálmán, a >Magyarság< felelős szerkesztőjeként” említette. Máshol: Rátkay R. Kálmánként, illetve Rátkay-Radich Kálmánként szerepel, ma az [utóbbi változat az elfogadott](#). A második világháború után az emigráció lapjainál dolgozott.

IMRÉDY BÉLA KAPCSOLATKÉNT, TITKÁRA ÜGYNÖKKÉNT SZEREPEL

A cikkem elején már említettem az SD egyik rezidensét, Kornhubert.

Az ő kapcsolatai között a német iratok felsorolták Rajniss Ferencet és Imrédy Bélát.

Rajniss szélsőjobboldali magyar újságíró, lapszerkesztő, politikus, az *Új Magyarság* és a *Magyar Futár* című hetilap főszerkesztője, a Szálasi-kormány vallás- és közoktatásügyi minisztere volt. Imrédyt még kevesebbeknek kell bemutatni: 1938 és 1939 között Magyarország (németbarát) miniszterelnöke volt, 1946-ban kivégezték. Az iratban őt is Kornhuber kapcsolatai között említik – ez nem jelenti azt, hogy ügynök lett volna. Arra ott volt a veje.

Imrédy ellenőrzése nem lehetett túl bonyolult, hiszen a politikus unokahúgának a férjét (aki egy ideig a személyi titkára volt) az SD emberei között sorolták fel:

„Újpetrey Elemér [...] Tagja a >Máltai vitézek< nevezetű rendnek. Németbarát. Összekötöttései vannak a Vatikánban.”

Újpetrey Elemér a külügynél dolgozott, de sokáig Imrédy mellett dolgozott. Visszaemlékezése ([Végállomás Lisszabon – Hét év a magyar királyi külügy szolgálatában](#)) során hivatkozott forrás azóta is. Külügyi titkárként (és Gestapo-ügynökként) még exkluzív fényképeket is készített a II. bécsi döntésről.

Folytatom.

Mező Gábor - www.pestisracok.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD A trianoni gyaláztatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló